

Mikk Mikiver lavastas ooperi

4. veebruaril esietendub Estoonias **Eino Tambergi ooper „Cyrano de Bergerac“**, mille on lavastanud **Mikk Mikiver**. Dirigeerib **Paul Mägi**, lavakujunduse on teinud **Ervin Õunapuu**, kostüümid **Mare Raidma**. Peaosid esitavad **Teo Maiste** või **Tarmo Sild** (**Cyrano de Bergerac**), **Pirjo Levandi** või **Valentina Taluma** (**Roxane**) ja **Mati Kõrts** või **Alar Haak** (**Christian**). Tegemist on ooperi teistkordse lavastusega Eestis.

Pressikonverentsil nähtud katkendi põhjal võib öelda, et tegemist on uudse ja põneva lähene misega ooperile. Üldmulje oli modernistlik ja samal ajal dra maatiline. Lavastuslik ja minimalistlikus laadis visuaalne külg oli üsna julgelt ja ootamatult ühendatud muusikalise drama turgiaga.

Eino Tamberg tõdes, et ooperi uus lavastus erineb eelmisest. Helilooja sõnul oli Mikk Mikiver kasutanud mõningaid partituuri löike, mis varem olid välja jäänud, samuti palus lavastaja ühe lõigu juurde kirjutada. Paul Mägi soovis teistsuguseid temposid. Lähtudes Mikk Mikiveri lavastusest oli vaja mõnedes kohtades ka orkestratsiooni muuta.

Mikk Mikiver arvas, et kui keegi oleks talle varem püüdnud kirjeldada ooperi tegemise protsessi, poleks ta ikkagi teadnud, kuidas see tegelikult välja näeb. „Aeg-ajalt oli tunne, et ma ei ole elus kunagi lavastanud,“ ütles tuntud teatrimees. „Minu meelest on see ooper õnnelik muusika, dramaturgia ja sõna kokku saamine, kus tekib olustikust vabanemine; kus muusika kõlama hakkamine tähendab seda, et oleme siirdunud teistesse sfääridesse. Võiks öelda niimoodi: kui ma kõnes ei suuda väljendada seda, mida tahan, siis hakkam laulma.“

... See, mis on kirja pandud tekstis ja muusikas, tuleb kokku viia konkreetsete tegijatega. Kokkuviiemisest tekiavad põnevad momendid, mida ei saa kodus laua taga mõelda.

...Tuleb alluda muusikale ja lubada, et ta täies jõus kõlaks.

...On Paul Mägi ja solistide teene, et muusika mind järjest rohkem mõjutama, minust läbi jooksma hakkas.“

Peaosalised Teo Maiste (Cyrano) ja Pirjo Levandi (Roxane) koos lavastaja Mikk Mikiveriga proovis.

Fotod Marko Mumm

Helilooja Eino Tamberg.

Paul Mägi kommenteeris ooperi lavastamist järgnevalt: „Tööprotsess oli väga huvitav ja täis vaimusädelust. Eino Tambergi ooper on nagu vana viiul või vana vein, mis aastatega muutub paremaks. Ta on puhas-

tatud kõigest liigsest. Muusika-literatuuris on vähe teoseid, kus nii nappide vahenditega olulisi asju öeldakse.“

MAARIKA MÄGI